

Lehekuu kiusas jälle põuaga

RAIVO TASSO

Ilmataat järgib oma tegemistes televisiooni: nii kui suvi läheneb, algavad kordused.

Seetõttu kordasin ka oma mulust loo pealkirja. Tõsi küll, täna-yune põud oli kergem kui mullu. Ka oli nüüdne lehekuu möödunud aastast veidi soojem ning niiskem.

Kui meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis jõuti ilmanäitajad kokku arvutada, selgus, et vihma sadas mais keskeltläbi kaks korda enam kui aprillis, mil mõnel pool ei tulnud maha liitritki.

Miks ei ole vihma?

Esimesel kümnepäevakul oli vihma vaid 4 mm normikohase 14 asemel.

Päikest oli see-eest kolmandiku võrra rohkem, õhuniiskust aga nagu kõrbes...

Õhusooja keskmiseks näiduks arvutati 10 kraadi, umbes 2° üle normi.

Siis tuli ridamisi "väikseid, kuid vihaseid madalrõhkkondi" (tsiteerides sünoptik Krista Odakivi) päris meie külje alla. Jahenes isegi tavalisest mai keskpaigast kraadi jagu enam.

Vihmaga õnnistati vaid Jõhvi ja Võru ümbrust. Tallinn ning Hiiumaa jäid üpris kuivale. Jätikusid kerged öökülmad, mis võtsid paljudes aedades maasikatel õied ära.

Soojaks pööras ilm alles kuu lõpukolmandikus. Tartus ületas pärastlõunane õhusoojus viiel päeval 20 pügala piiri. Suurem osa Eestist sai kergelt kastetud, rohkem keskosa, vähem Kagu-Eesti.

Tähelepanu! Kagu-Eestis püsis endistviisi äärmiselt suur tuuleoht!

Kogu kuu lõikes sadas kõige enam Jõhvis ja Vilsandil (34 mm), Eestimaa kõige kuivem paik oli seekord Tartumaa (Tõraveres 16 mm).

Mitmel päeval möllasid äikesetormid, 21. kuupäeval tabas Lääne-Virumaal väik maju, tekitades tulekahjusid. Lisaks sellele sadas ka rahet...

Mai lõpuosa oli palav, mõnele isegi liiga kuum. Tänavuse nn meteoroloogilise kevade (märts-mai) senine tippmark püstitati Kuusikul 31. mail, kui automaatjaam registreeris maksimumiks 28,3°.

Astronoomilisest suvest lahutab meid veel 16 päeva, kliimaatiline suvi, mida me kõik kannatamatult oleme oodanud, jõudis kõigi Eestimaa elanike rõõmuks päraltale aga 21.-26. mai vahel.

Selgituseks: kliimaatiline suvi on aeg, mil ööpäeva keskmine õhutemperatuur jääb püsivalt kõrgemale 13 kraadist ning öökülmad on üldjuhul läbi.

Üheteistkümmel päeval kerkis ultraviolettkiirguse indeks üle 6, sellepärast liigubki juba ringi nii palju põrsasroosa näoga inimesi.

Punetama panid näod aga Zsuzsanna ja Yvonne, kaks Saksamaal ilusate naisnimedega ristitud kõrgrõhkkonda, mis kümme päeva Läänemeremaid väisasid.

Ilmast mujal...

Ülemineku-aastaajad on ikka heitlikud.

Bangladeshi ja Indiat kollitas tugev troopiline tsüklon nimega Aila. Ohvreid oli kardetust vähem, "vaid" 120.

Kahe aasta eest hukkas Sidr samas piirkonnas üle 3500 elaniku ning jättis koduta miljon inimest.

25.-26. mail kõrvetas kuumalaine Saksamaa lõunaosa.

Järgnes võimas äikesetorm, mis tappis väikude ning suurte langenud puudega mitu elanikku.

Päevaga tuli alla meie kuuports vihma ehk 67 mm.

Mai keskel tabas Uus-Mere-maad varatalvine külmalaine. Lume- ja vihasajud takistasid

Astronoomilisest suvest lahutab meid veel 16 päeva, kliimaatiline suvi, mida me kõik kannatamatult oleme oodanud, jõudis kõigi Eestimaa elanike rõõmuks päraltale aga 21.-26. mai vahel.

Ain Kallis

liiklust maal, kõrged tormilained merel.

Austraalia idaosa kannatas suurte üleujutuste all, evakueeriti tuhandeid elanikke.

...ja muiste

Alustuseks ilmalugu mitte väga muistsest ajast. 3. mail 1999. aastal mõõdeti mobiilse Doppleri radariga Oklahoma City eeslinna räsitud tornaados tormitsenud tuule kiiruseks 142 meetrit sekundis.

Tugevaim seni mõõdetud tuul, tavalised anemomeetrid oleksid ammu tükkideks purunenud).

1909. aasta lehekuu Tartu linnas oli jahe (6,4°) ja põuane (17 mm).

Päevalehele anti ilmaelust teada:

Meel läheb kurvaks, kui kodumaa metsade peale mõtlema hakkad. Kui nüüd metsadest, meie maa suuremast looduse-rikkusest ja ilust kõneldakse, siis jutustatakse ainult nende halastamata hävitamisest.

Ilmade üle on prof. Gribojedov seletanud: Praegused külmad ja lumetusud kestavad maikuuni. Siis algavad päikese-paistelised ilmad. Suvi on tänava tavalik.

AIN KALLIS

Luu metsanduskooli õpilase Alice Mägi maikuus tehtud peenrad saavad lähemate päevade vihmaga hästi kastetud.